

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

695

Vragen van het lid **Kröger** (GroenLinks) aan de Ministers van Klimaat en Energie, van Economische Zaken en Klimaat en van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *de bewuste stellingname van Shell geen plannen te maken om net zero emission te bereiken binnen de komende tien à twintig jaar en doorgaat met het zoeken naar nieuwe olie en gasreserves* (ingezonden 4 oktober 2022).

Antwoord van Minister **Adriaansens** (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 11 november 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het lange termijnonderzoek dat in Amerika loopt in opdracht van het House Committee on Oversight and Reform naar de fossiele industrie en de rol die grote oliebedrijven als Shell spelen bij klimaatverandering?¹

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2

Bent u op de hoogte van het feit dat hierin op 15 september 2022 een document van Shell naar voren is gekomen waarin zwart op wit staat dat Shell geen onmiddellijke plannen heeft om over te stappen op een nze (net zero emission) portefeuille voor de komende tien à twintig jaar en dat Shell hiermee dus bewust beleid voert?²

Antwoord 2
Ik heb kennis genomen van de correspondentie van de Commissie voor Toezicht en Hervorming van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden waaraan u in deze vraag refereert.

¹ Inside Climat News, 16 september 2022, «New Documents Unveiled in Congressional Hearings Show Oil Companies Are Slow-Rolling and Overselling Climate Initiatives, Democrats Say». (<https://insideclimateneeds.org/news/16092022/new-documents-unveiled-in-congressional-hearings-show-oil-companies-are-slow-rolling-and-overselling-climate-initiatives-democrats-say/>).

² Twitter, 15 september 2022, Tweet van Zahra Hirji. (<https://twitter.com/Zhirji28/status/1570508013076877312>).

Vraag 3

Bent u op de hoogte van het oordeel van deze onderzoekscommissie dat Shell zich schuldig maakt aan het doen van misleidende klimaattoezeggingen en dat Shell de verantwoordelijkheid voor vermindering van uitstoot van CO₂ ondermijnt?

Antwoord 3

Ik ben op de hoogte van de conclusies in het memorandum van 14 september 2022 dat commissievoorzitters Carolyn Maloney en Ro Khanna gestuurd hebben aan de Commissie voor Toezicht en Hervorming³.

Vraag 4

Hoe oordeelt u over deze berichten?

Antwoord 4

Ik reken de verduurzamingsprestaties van bedrijven af op resultaten, en dat doe ik ook ten aanzien van de activiteiten van Shell. In Nederland en de EU zijn bedrijven gehouden aan ambitieuze verduurzamingsdoelstellingen. Deze doelstellingen komen voort uit het Fit for 55 pakket van de Europese Unie en het Klimaat- en coalitieakkoord in Nederland. Het Europese *Emission Trading System* (ETS) en de Nederlandse pendant, de CO₂-heffing, zijn maatgevend voor mijn beleid. Ik zie erop toe dat bedrijven binnen deze kaders verduurzamen.

Vraag 5

Bent u bekend met het door Milieudefensie en onderzoeksinstituut Oil Change International gepubliceerde rapport, «Shell's fossil fuel production: Still pushing the world towards climate chaos»?⁴

Antwoord 5

Ik heb kennis genomen van dit rapport.

Vraag 6

Bent u op de hoogte dat uit het rapport blijkt dat Shell sinds mei 2021 (na de uitspraak van de rechter) voor tien grote nieuwe projecten definitieve investeringsbeslissing heeft genomen en dat het bedrijf de komende jaren nog ruim 750 nieuwe olie en gasbronnen kan gaan aanboren, hetgeen gelijk staat aan 30 keer de CO₂ uitstoot van Nederland in 2021?

Antwoord 6

Shell is een wereldwijd opererend bedrijf. Wereldwijde afspraken om klimaatverandering tegen te gaan worden geregeld via het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake Klimaatverandering. Shell is net als ieder ander bedrijf in Europa gehouden aan het Europese Emissions Trading System (EU ETS) en het aangekondigde Fit for 55 pakket met het doel om in 2030 55% minder emissies uit te stoten in de Europese Unie dan in 1990.

Vraag 7

Bent u ook op de hoogte van de conclusies, zoals te lezen in hetzelfde rapport, dat Shells CO₂ uitstoot met de huidige ambities zelfs nog 3% kan toenemen?

Antwoord 7

Ik heb kennis genomen van deze conclusie.

Vraag 8

Deelt u de opvatting dat Shells stellingname en de uitkomsten van het onderzoek hard indruisen tegen het vonnis van de Nederlandse rechter uit 2021 dat Shell zijn CO₂-uitstoot in 2030 met 45% moet hebben verminderd?

³ <https://oversight.house.gov/sites/democrats.oversight.house.gov/files/2022.09.14%20FINAL%20COR%20Supplemental%20Memo.pdf>

⁴ Milieudefensie, 30 september 2022, «Shell's fossil fuel production: Still pushing the world towards climate chaos», (<https://milieudefensie.nl/actueel/omvangrijk-data-onderzoek-over-shells-olie-en-gasplannen/@@download/file/Shell's%20Fossil%20Fuel%20Production-%20Still%20Pushing%20the%20World%20towards%20Climate%20Chaos.pdf>).

Antwoord 8

Op 22 maart jl. heeft Shell beroep aangetekend tegen de uitspraak van de rechtbank van 26 mei 2021, waarin Shell wordt bevolen om de totale wereldwijde CO₂ emissies tegen 2030 met netto 45% te verminderen ten opzichte van 2019. Het hoger beroep is dus nog onder de rechter, waardoor het niet aan het kabinet is om daar nu op in te gaan. De Nederlandse overheid is geen partij in deze procedure en het leidt niet tot directe juridische verplichtingen voor de Nederlandse overheid.

Vraag 9

Bent u op de hoogte van het feit dat de Nederlandse rechtbank Shell ook verantwoordelijk acht voor de uitstoot die vrijkomt als consumenten de producten van Shell gebruiken, de zogeheten Scope 3 uitstoot?

Antwoord 9

De rechtbank heeft voor Scope 2 en 3 een zwaarwegende inspanningsverplichting opgelegd aan Shell. Shell heeft hoger beroep aangetekend, omdat het niet weet hoe CO₂-emissies te verminderen die het bedrijf niet zelf in de hand heeft, zoals van klanten die geen vergelijkbare wettelijke verplichting hebben. Zolang dit hoger beroep onder de rechter is, onthoud ik mij van verder commentaar om een onafhankelijke rechtsgang te bevorderen. Shell heeft mij verzekerd dat het bedrijf in afwachting van de uitkomst van het hoger beroep stappen zet om zich aan de uitspraak van de rechtbank te houden. Ook verwijs ik naar de kamerbrief van 6 december 2021 waarin de toenmalig Minister van EZK de Kamer heeft geïnformeerd met een analyse van het Shell-vonniss⁵.

Vraag 10

Bent u tevens op de hoogte van het feit dat 95% van de uitstoot van Shell komt uit deze Scope 3 uitstoot en dat Shell geen plannen heeft opgesteld over de vermindering hiervan?⁶

Antwoord 10

Ik ben op de hoogte dat 95% van de uitstoot van Shell komt uit Scope 3. Shell werkt ook aan de Scope 3 emissies. Onder andere is het bedrijf actief op het gebied van laadstations voor elektrische voertuigen, bouwt Shell een biobrandstoffenfabriek op zijn terrein bij Pernis en werkt Shell aan de opschaling van groene waterstof en een netwerk voor het tanken van waterstof en bioLNG. Deze plannen zijn ook terug te vinden in de brief van Shell aan het kabinet over de verhuizing naar het Verenigd Koninkrijk (10 december 2021)⁷.

Vraag 11

Deelt u de opvatting dat het naleven van het vonnis van de Nederlandse rechter nu juist cruciaal is voor het behalen van de klimaatdoelen van het Parijs Akkoord en dat deze stellingname van Shell dus ontoelaatbaar is? Zo ja, bent u bereid Shell hierop aan te spreken opdat het bedrijf deze stellingname terugneemt en concrete beleidsplannen opstelt om zich wel aan het vonnis te houden?

Antwoord 11

Zolang het hoger beroep onder de rechter is, onthoud ik mij van verder commentaar. Wel gaat het kabinet onverminderd voort met de uitvoering van de aangescherpte CO₂ reductiedoelstellingen uit het coalitieakkoord. Ook werkt het kabinet momenteel intensief samen met de top 20 emitters om tot een versnelde afbouw van de CO₂-uitstoot te komen.

⁵ www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/12/06/kamerbrief-over-analyse-shell-vonniss

⁶ Milieudefensie, 27 mei 2022, «5 keer bewijs dat Shell zich niet aan de uitspraak van de rechter houdt». (<https://milieudefensie.nl/actueel/5-x-bewijs-dat-shell-zich-niet-aan-de-uitspraak-van-de-rechter-houdt>).

⁷ www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/12/10/bijlage-horende-bij-kamerbrief-kabinetsreactie-op-het-bericht-dat-het-hoofdkantoor-van-shell-verhuist-naar-het-verenigd-koninkrijk

Vraag 12

Hoe verhoudt de Nederlandse staat zich tot Shell na de bekendmaking van deze stellingname door Shell?

Antwoord 12

Shell is zoals ieder ander bedrijf gehouden aan de Europese en nationale doelstellingen voor CO₂-reductie en verduurzaming. Daarin maakt de overheid geen onderscheid tussen individuele bedrijven.

Vraag 13

Hoe verhoudt deze bewuste stellingname door Shell zich tot de ambitie van de regering zich te houden aan de klimaatdoelen uit het Parijs Akkoord?

Antwoord 13

De regering houdt onverminderd vast aan de klimaatdoelen uit het Parijs Akkoord.